binio ir buitinio inventoriaus, monetų, pypkės porcelianinės galvutės dalis, kitokių dirbinių liekanų, datuojamų XVII–XIX a.

Prieš kasant tranšėjas elektros kabelių paklojimui 28 vietose ištirti šurfai, žvalgytas tranšėjų kasimas. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu aptiktas Salantų senamiesčio kultūrinis sluoksnis su radiniais, datuojamais XVII–XVIII a. Be to, aptikta ir neįtvirtintos gyvenvietės radinių – grublėtosios keramikos, molio tinko ir židinių degusių akmenų, rodančių, jog Salantų senasis miestas kūrėsi ankstyvos gyvenvietės teritorijoje. Nustačius Salantų senojo miesto vietos teritoriją, ją reikia įrašyti į NKVR.

The field evaluation in Salantai

In 2008, 28 test pits (a total of 52 m^2) were excavated in Salantai (Kretinga District) and a 17th-century cultural layer up to 20 cm thick was discovered on Valančiaus Street near the library. A late 19th – early 20th-century cultural layer with contemporary finds was discovered at many places in the old town.

SIMNAS

Ilona Vaškevičiūtė, Bronius Dakanis

Vytauto ir Birutės gatvės

Simne (Alytaus r.), Birutės ir Vytauto gatvių kiemais numatyta kloti vandentiekio vamzdynus. Žemės darbų vieta patenka į kultūrinio paveldo saugomą teritoriją – miestelio istorinį centrą, jo R pakraštį. Todėl IĮ „Senų senovė“ čia atliko tyrinėjimus, kurių metu buvo iškasti 5 bendro 11,25 m^2 ploto šurfai bei žvalgytas 147 m ilgio ir 40 cm pločio tranšėjų kasimas. Nors Simno gyvenvietė minima nuo 1382 m., o Simnas rašytiniuose šaltiniuose minimas nuo 1494 m., archeologinių duomenų apie šį miestelį neturėta.

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai suprojektuotų vandentiekio ir kanalizacijos tinklų pravedimo vietose vykdyti į ŠR nuo Vytauto ir PR nuo Birutės gatvių, ties jų sankryža, gyvenamųjų namų bei poliklinikos ir parduotuvės kiemuose. Apardytas kultūrinis sluoksnis rastas šurfuose 1–3 ir 5. Jis 55–80 cm storio, su XVI–XIX a. keramika – žiestomis puodų šukėmis, kokliais, čerpėmis ir kaltiniais vinimis. Šurfuose 2 ir 5 aptikta buvusio grindinio liekanų, o šurfe 3 30 cm gylyje atsidengė nesuardytas grindinys, sudėtas iš lauko akmenų, kurių dydis 25x20, 15x20, 13x15 cm. Jis buvo ant medinių lentų. Šio šurfo dugne rastas akmeninis grūstuvas. Gali būti, jog dar prieš akmenų grindinį kieme būta medinio grindinio, vėliau ant jo klotas akmenų grindinys. Vietovė čia drėgna, jau 60 cm gylyje pradeda sunktis vanduo. Šurfe 2 rastas 85x60 cm dydžio buvusio statinio pamatas, kurio apatinis vainikas guli 1,1 m gylyje nuo dabartinio paviršiaus, o viršutiniai akmenys – 26 cm gylyje nuo dabartinio paviršiaus. Pastato pamato fragmentas aptiktas ir šurfe 1 53 cm gylyje. Įžemis šurfuose pasiektas 1,2–1,3 m gylyje.

Šurfas 5 apardytas čia nutiesto nuotekų vamzdžio. Tik nesuardytame jo RV kampe rastas 80x40 cm dydžio grindinio fragmentas (1 pav.). Grindinio akmenys 25x20, 15x20, 13x15 cm ir panašaus dydžio. Šiame šurfe 70–100 cm gylyje aptikta koklių fragmentų. Atrodo, jog jie čia buvo atnešti ir suversti, norint nusausinti šią drėgną vietą prieš ją išgrindžiant. Rasta 15 fragmentų vazoninių koklių, kurie greičiausiai priklausė 2 sveikiems kok-

1 pav. Šurfas 5. I. Vaškevičiūtės nuotr.

Fig. 1. Test pit 5.

liams. Vienas buvęs glazūruotas žalia glazūra, kitas be glazūros. Daugiau rasta plokštelinių koklių. Jie kiek gaubtu ir lygiu paviršiumi. Kokliai glazūruoti ruda, rusva, pilkšva glazūra ar visai neglazūruoti. Dalis koklių su ornamentu. Ypač puošnūs kokliai, ornamentuoti augalinio apkausto motyvu, apjuosti rėmeliu (rėmelis 1,5 cm pločio) ar net dvigubu rėmeliu. Rastas „M“ raide puoštas neglazūruotas koklis. Karnizinis koklis buvęs dengtas žalia glazūra, ornamentuotas skersiniais brūkšneliais ir horizontaliomis linijomis.

2 pav. Radiniai iš šurfo 1. B. Dakanio nuotr.

Fig. 2. The finds from test pit 1. 0 3 cm

Iš permaišytų sluoksnių surinkta keramika labai įvairi. Tai glazūruota vadinamoji kaimo keramika, glazūruotos lėkštės, redukcinėje aplinkoje degti žiesti puodai. Pastarieji žiesti be kaklelio, pūstais šonais, jų lūpos atskirtos grioveliu ar keliais grioveliais. Iš viso surinkta apie 130 radinių – žiestos keramikos, vazoninių ir plokštelinių koklių, kaltinių vinių (2 pav.). Ankstyviausi radiniai gali būti datuoti XVI a., kiti – XVIII–XIX ir net XX a.

Archeologiniai tyrimai parodė, jog Simno miestelis turi kultūrinį sluoksnį, kuris gali būti datuojamas XVI a. Žvalgytoje teritorijoje jis suardytas, tačiau gali būti vietų, kur sluoksniai bus išlikę nepaliesti vėlesnių perkasimų. Todėl ateityje atliekant žemės judinimo darbus archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai yra būtini.

Vytauto and Birutės Streets

A field evaluation was conducted at the places where water supply and sewerage network are being laid in residential home courtyards to the NE of Vytauto Street and to the SE of Birutės Street, near their intersection in the town of Simnas (Alytus District). Five test pits (a total of 11.25 m^2) were excavated and a 147 m x 40 cm trench was surveyed. A 50–80 cm thick disturbed cultural layer, the remains of the foundation of a former structure, and paving (Fig. 1) were discovered. About 130 finds were collected: wheel thrown pottery, 'cup-shaped' (*Becherkacheln*) and gable (*Giebelkacheln*) stove tiles, and hand-forged nails (Fig. 2). The earliest finds can be dated to the 16th century, the others to the 18th–19th centuries and even the 20th century.